

Wykluczenie cyfrowe: pakiet edukacyjny

Zasoby internetu

Artykuły

Wykluczenie cyfrowe osób w wieku 50+ : sygnalizacja problemu / Magdalena J. Cyrklaff
Prognozy demograficzne dotyczące starzenia się społeczeństwa polskiego i wykluczenia ludzi starszych, badania statystyczne dotyczące wykluczenia osób w wieku 50+, bariery, które są udziałem osób starszych w korzystaniu z internetu, zalecenia w zapobieganiu wykluczeniu cyfrowemu.

https://repozytorium.umk.pl/bitstream/handle/item/5752/Cyrklaff_Wykluczenie_cyfrowe-senior%C3%B3w.pdf?sequence=1

Wykluczenie cyfrowe w Polsce : opracowanie tematyczne / Anna Stawicka
Dane statystyczne i ich omówienie dotyczące wykluczenia cyfrowego w Polsce, cele korzystania z internetu, zapobieganie wykluczeniu.

https://www.senat.gov.pl/gfx/senat/pl/senatopracowania/133/plik/ot-637_internet.pdf

Wykluczenie cyfrowe jako forma wykluczenia społecznego : przypadek Polski / Jan Kujawski

Artykuł z czasopisma „Media i Społeczeństwo” 2018, nr 9. Definicja wykluczenia społecznego i cyfrowego, porównanie sposobów korzystania z internetu w Polsce, na Słowacji, Czechach i na Węgrzech, prognoza rozwoju internetu w Polsce.

<http://www.mediaispoleczenstwo.ath.bielsko.pl/art/09/18-ujawski.pdf>

Wykluczenie cyfrowe : wybór czy konieczność? : Polska na tle Unii Europejskiej / Anna Stolarczyk

Artykuł z czasopisma „Ekonomiczne Problemy Usług” 2018, nr 2. Wykluczenie cyfrowe w aspekcie zmian społecznych powstających w społeczeństwie informacyjnym, dostępność internetu w gospodarstwach domowych, analiza danych statystycznych o osobach korzystających lub nie z internetu.

<https://wnus.edu.pl/epu/pl/issue/983/article/15936/>

Wykluczenie cyfrowe w społeczeństwie informacyjnym / Sławomir Czetwertyński, Agnieszka Mroczek-Czetwertyńska

Teoria społeczeństwa informacyjnego, wykluczenie cyfrowe jako jeden z elementów wykluczenia społecznego, amerykańskie i europejskie doświadczenia w zapobieganiu wykluczeniu cyfrowemu.

<https://dbc.wroc.pl/dlibra/publication/21323/edition/19027/content?&action=ChangeMetaLangAction&lang=pl>

Wykluczenie cyfrowe w Polsce / Malwina Popiołek

Przyczyny wykluczenia cyfrowego, skala zjawiska w Polsce – dane statystyczne, wykluczenie społeczne ze względu na wiek, wykształcenie, stopień niepełnosprawności, zapobieganie zjawisku wykluczenia społecznego.

<http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.desklight-7452d771-2adc-436a-b349-5021d7cae33c>

Wykluczenie cyfrowe : przyczyny, zagrożenia i bariery jego pokonania : studium przypadku / Agnieszka Jastrzębska, Władysława Jastrzębska

Oprócz zagadnień podanych w tytule artykuł zawiera analizę wykluczenia cyfrowego przedsiębiorstw województwa podkarpackiego.

<http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.desklight-2b9556da-9500-4e25-805c-714aafdbf736>

Wykluczenie cyfrowe w Polsce / Dominik Batorski

Definicja, zagadnienia ogólne związane z wykluczeniem cyfrowym, konsekwencje wykluczenia, motywacja korzystania z internetu, korzystanie z internetu przez różne grupy społeczne, potrzebne umiejętności, aby korzystać z internetu.

<https://www.scdn.pl/images/stories/raporty/22.pdf#page=224>

Wykluczenie cyfrowe osób starszych lub niepełnosprawnych / Robert Susło, Mateusz Paplicki, Jarosław Drobnik

Kompetencje cyfrowe współczesnego człowieka w świetle Międzynarodowego Certyfikatu Umiejętności Komputerowych, dane statystyczne dotyczące wykluczenia cyfrowego w Polsce, negatywne konsekwencje wykluczenia, obszerna bibliografia.

<https://repozytorium.uni.wroc.pl/dlibra/publication/108426/edition/99642/content>

Kogo dotyka wykluczenie cyfrowe?

Stopień wykluczenia cyfrowego starszych pokoleń zdaniem młodzieży, przyczyna problemu według ludzi młodych i starszych.

<http://www.egospodarka.pl/148932,Kogo-dotyka-wykluczenie-cyfrowe,1,12,1.html>

Zestawienie bibliograficzne

Wykluczenie cyfrowe : zestawienie bibliograficzne w wyborze / Ewa Dolata-Makuch

Wydawnictwa zwarte i artykuły z czasopism z lat 2006-2015.

<https://pedagogiczna.pl/wykluczenie-cyfrowe-zestawienie-bibliograficzne-w-wyborze/>

Bibliografia - zbiory Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Bielsku-Białej za lata 2014-2019

Wszystkie materiały są dostępne w wypożyczalni (w) lub czytelnicy (cz) Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Bielsku-Białej ul. Komorowicka 48.

Książki

1. Edukacja osób starszych : seniorzy w przestrzeni nowych mediów / Łukasz Tomczyk. - Warszawa : Difin 2015.
w 75038
2. Senior zalogowany / red. nauk. Barbara Szmigielska. - Kraków : Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego 2014.
w 72791

Rozdziały z książek

1. Brak dostępu do infrastruktury i usług ICT jako nowy typ wykluczenia w społeczeństwie informacyjnym / Agnieszka Demczuk.// W: Dyskryminacja : przyczyny, przejawy, sposoby zapobiegania. - Lublin : Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2016. - S. 101-118
cz 118807
2. Cyfrowy podział ("digital divide") / Daniel Kantor.// W: Technologie informacyjne a zmiany współczesnej edukacji. - Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2014. - S. 61-69
cz 72873
3. "Digital Natives" : krok w stronę zrozumienia pokolenia sieci / Daniel Kantor.// W: Technologie informacyjne a zmiany współczesnej edukacji. - Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2014. - S. 87-102
cz 72873
4. Korzystanie z Internetu przez osoby z niepełnosprawnościami : ograniczenia, bariery, obszary ryzyka / Piotr Plichta.// W: Socjalizacja i wychowanie dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w erze cyfrowej. - Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, 2017. - S. 90-124
cz 119899
5. Niepełnosprawni jako kreatorzy, odbiorcy i użytkownicy mediów / Tomasz Sahaj.// W: Pasjonaci, kreatorzy, twórcy : ludzie niepełnosprawni jako artyści, sportowcy, animatorzy mediów. - Łódź : Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2016. - S. 109-158
cz 118830
6. Wszechobecna cyberprzestrzeń : rzeczywistość i kierunki jej rozwoju / Krzysztof Gawkowski.// W: Cyberkolonializm. - Gliwice : Wydawnictwo Helion, copyright 2018. - S. 11-49
cz 120279

Artykuły z czasopism

1. Charakter użytkowania Internetu przez osoby niepełnosprawne i sprawne w perspektywie cyfrowego wykluczenia : analiza porównawcza / Tomasz Masłyk, Ewa Migaczewska.// Studia Socjologiczne. - 2014, nr 2, s. 175-201
2. Między obyczajem a modą : wykluczenie cyfrowe osób starszych w perspektywie przemian praktyk społecznych / Joanna Zalewska.// Studia Socjologiczne. - 2015, nr 2, s. 241-263
3. Mobilna edukacja przyszłością szkoły / Julian Piotr Sawiński.// Nowa Szkoła. - 2013, nr 10, s. 31-34
4. Nowatorskie rozwiązania Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Krakowie na rzecz aktywności osób starszych / Lidia Maria Jedlińska, Anna Wiśniewska.// Poradnik Bibliotekarza. - 2013, nr 2, s. 11-15

5. Seniorzy w cyfrowym świecie / Renata Łuczyna.// Impresje Biblioteczne. - 2014, nr 1, s. 27-28
6. Tyflografika : szansa na nowe oblicze książki niewidomego i obecność jej użytkowników w świecie informacji? : w kręgu rozważań bibliologiczno-tyflogicznych / Małgorzata Czerwińska.// Przegląd Biblioteczny. - 2017, nr 2, s. 169-184
7. Wykluczenie cyfrowe : pierwszy krok do marginalizacji / Radosław Mysior.// Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. - 2013, nr 4, s. 49-54
8. Wykluczenie cyfrowe w ochronie zdrowia z perspektywy pacjentów oraz personelu medycznego / Karol Korczak.// Polityka Społeczna. - 2019, nr 8, s. 24-29

Zestawienia bibliograficzne

1. Kompetencje cyfrowe uczniów i nauczycieli : zestawienie bibliograficzne w wyborze ze zbiorów Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Bielsku-Białej i filii za lata 2007-2018 / Halina Szpak.
cz BW 282
2. Wykluczenie cyfrowe a społeczeństwo informacyjne : zestawienie bibliograficzne w wyborze ze zbiorów Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Bielsku-Białej za lata 2005-2014 / Małgorzata Czub. - Bielsko-Biała, 2015.
cz BW 188

Polecane czasopisma publikujące artykuły dotyczące wykluczenia społecznego

Czasopisma są dostępne w czytelnicy Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Bielsku-Białej ul. Komorowicka 48.

1. Kultura i Edukacja
<http://www.kultura-i-edukacja.pl/>
2. Niepełnosprawność i Rehabilitacja
<https://www.ipiss.com.pl/kwartalnik-niepelnosprawnosci-i-rehabilitacja>
3. Polityka Społeczna
<https://www.ipiss.com.pl/polityka-spoieczna>
4. Przegląd Biblioteczny
<http://czasopisma.sbp.pl/przeglad-biblioteczny/>
5. Studia Socjologiczne
<http://www.studiasocjologiczne.pl/>

oprac. Małgorzata Czub
nauczyciel bibliotekarz
Wydział Informacyjno-Bibliograficzny i Czytelnia
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Bielsku-Białej